

INHOUD

ONTDEKKEN 6

Welkom in Venetië en Veneto.....	8	Veelzijdig Venetië en Veneto.....	26
De parels van Venetië en Veneto.....	10	Jaaroverzicht van Venetië en Veneto.....	48
Zicht op Venetië en Veneto.....	14	Een korte geschiedenis.....	50
De wijken van Venetië en de streken van Veneto.....	16	Canal Grande.....	54
Reisroutes.....	22		

BELEVEN 70

San Marco.....	72	Eilanden in de lagune.....	172
San Polo en Santa Croce.....	98	Venetovlakte.....	186
Castello.....	116	Verona en het Gardameer.....	216
Dorsoduro.....	136	Dolomieten.....	240
Cannaregio.....	154		

WEGWIJS 250

Voor vertrek.....	252	Register.....	260
Venetië en Veneto onderweg.....	254	Nuttige uitdrukkingen.....	268
Praktische informatie.....	258	Dankbetuiging.....	270

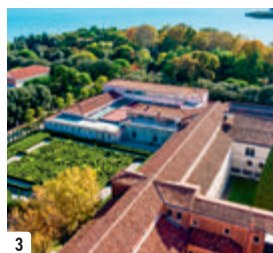
Links: Kleurrijke huizen op Burano
Vorige bladzijde: De kerk Santa Maria della Salute
Voorzijde omslag: Een gondolier roeit een gondel door een gracht in de Sestiere di San Marco

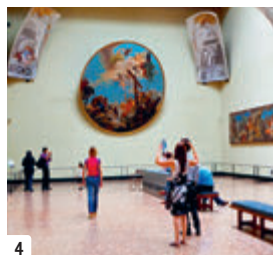
1

2

3

4

- ① San Marco's Campanile.
- ② Kleurrijk Burano.
- ③ Uitzicht vanaf de toren van San Giorgio Maggiore.
- ④ Bezoekers bekijken de galerijen van de Accademia.

3 DAGEN

in Venetië

Dag 1

Ochtend Sta fris en fruitig op om de Piazza San Marco (blz. 76) te zien voor de grote drukte. Bewonder het grootse decor voordat u de Basilica di San Marco (blz. 78) bezoekt en ga meteen door naar het Palazzo Ducale (blz. 82) en geniet van de prachtige mengeling van Byzantijnse, gotische en renaissance-architectuur. Verken ook de enge kerkers. Tank even bij met een koffie in het historische Caffè Florian (blz. 89). Een korte wandeling brengt u door drukke straten naar de Rialtobrug (blz. 107). Steek deze over en ga naar de Pescheria. Deze bekende vismarkt is een prima lunchplek.

Middag Loop naar de San Polowijk en de Scuola Grande di San Rocco (blz. 104) met een opmerkelijke serie Tintoretto's. Nog meer onvergetelijke kunst is er in de hoge kerk Santa Maria Gloriosa dei Frari (blz. 102), waaronder twee werken van Titiaan en een prachtige triptiek van Giovanni Bellini.

Avond Nip aan een lekkere cocktail in Il Mercante (www.ilmercanteventezia.com), dat uitziet op de Frari en proef vervolgens de heerlijke Venetiaanse keuken in een restaurant in San Polo (blz. 113).

Dag 2

Ochtend Begin in de slaperige *sestiere* Cannaregio in het fraaie Ca' d'Oro (blz. 158), een van de sfeervolste gotische palazzi. Een korte wandeling voert u naar het Ghetto (blz. 160) en een rondleiding langs de synagoges en een boeiend museum. Er zijn genoeg goede simpele restaurants voor de lunch (blz. 165).

Middag Als u noordwaarts loopt, komt u op de Fondamente Nuove (blz. 166), waar boten vertrekken naar de eilanden in de noordelijke lagune. De eerste halte is Murano (blz. 179) voor een glasrondleiding, maar vergeet ook de 12de-eeuwse Basilica dei Santi Maria e Donato niet. Neem de vaporetto naar het pittoreske eiland Burano. Koop de bekende S-vormige koekjes voor onderweg, loop langs de felgekleurde huizen en bekijk de kantklossers die aan het werk zijn. Van hier brengt de volgende boot u naar het groene, stille Torcello (blz. 176), vlak bij de drukke andere eilanden, maar een totaal andere wereld.

Avond Geniet van een heerlijk diner in het door de familie gedreven Locanda Cipriani (www.locandacipriani.com) in Torcello en neem de laatste boot terug naar de stad.

Dag 3

Ochtend Dorsoduro draait om kunst. Begin met de Accademia (blz. 140) en loop langs de werken van Venetiaanse meesters en vervolgens naar de Peggy Guggenheim-collectie (blz. 144) voor enkele moderne grootheden. Gebruik hier de lunch op het terras dat uitkijkt op de tuinen.

Middag Neem de boot van de Zattere naar het eiland San Giorgio Maggiore (blz. 94). Boven op de klokkentoren hebt u verbluffend uitzicht op de stad. Vaar dan naar de Riva degli Schiavoni (blz. 124) en slenter langs de imposante muren van het Arsenal (blz. 130).

Avond Trakteer uzelf op een drankje op het dakterras van hotel Danieli (blz. 122) en dineer in een van Castello's sympathieke buurtrestaurants (blz. 125).

Rondroeien

Bepaal uw tempo bij een les staand roeien in Venetiaanse stijl. Verken het grachtenlabyrint en de waterwegen in het oude centrum en daarbuiten met een gediplomeerde roeier van Row Venice (www.rowvenice.org). Er is zelfs een *cichetto*-tour, waarbij u naar twee bars roeit voor een versnapering. Pas op bij de lage bruggen!

Roeien op een van de stille zijgrachten met Row Venice

Gondels genoeg

In de hoogtijdagen waren er meer dan 10.000 gondels, nu nog ongeveer 400. Vertrekpunten zijn er overal in de stad. De prijzen zijn vastgesteld door een syndicaat: een tocht van 40 minuten voor maximaal zes passagiers kost € 80 (€ 100 na 19.00 uur).

Krappe beurs? Neem de *traghetto*, een gondelveer over het Canal Grande, voor maar € 2. Op de gondelwerf Squero di San Trovaso (*blz. 150*) worden gondels gebouwd en gerepareerd.

Een *traghetto* is een voetveer over het Canal Grande

VENETIË EN VENETO OP HET WATER

Goederen afleveren, verhuizen of forenzen - het Venetiaanse leven speelt zich grotendeels af op het water. Een gondel- of vaporettotocht is een must, maar roeien of zeilen op de lagune is ook populair. Ook op het Brentakanaal en het Gardameer in het hart van Veneto zijn avonturen te beleven.

Vaporettoavonturen

Waterbussen (*vaporetti*) varen op en neer in het Canal Grande en in de Venetiaanse lagune. Voor toeristen kost een enkelkje € 7,50, maar er zijn allerlei gemakkelijke en goedkope travelcardopties om de stad te bekijken. De boten zijn snel vol, vooral tijdens Carnevale, maar er is niets beter dan over het Canal Grande (*blz. 54*) te varen na een lange dag sightseeën.

ACQUA ALTA

Acqua alta (hoog water) treft de stad van oktober tot maart en wordt veroorzaakt door een combinatie van lage-drukgebieden, sterke siroccowinden uit het zuiden en een hoog getij. Wanneer de sirenes loeien, lopen mensen naar hoger terrein, barricaderen winkeliers haastig hun nering en plaatsen de straatvegers loopplanken. De Piazza San Marco behoort tot de kwetsbaarste plekken.

Met volle zeilen

Vaar mee met een ervaren schipper in zijn traditionele *bragozzo* op de lagune (www.ilbragozzo.it) of trotseer het winderige Gardameer (*blz. 230*) in een catamaran of rubberboot: Sailing Du Lac Multisports Centre in Riva del Garda (www.sailingdulac.com).

Vaar over de lagune in een traditionele Venetiaanse *bragozzo*

Varen buiten de stad

Venetiaanse patriciërs vluchtten 's zomers naar hun landgoederen aan het Brentakanaal (*blz. 202*). Wilt u ook zoiets? Il Burchiello (www.ilburchiello.it) verzorgt een lunch, villabezoek en een overnachting in Padua. Of vaar op het Gardameer (*blz. 230*) naar Isola Del Garda of Sirmione (www.sirmioneboats.it).

↑ Neogotische villa op Isola del Garda, het enige eiland in het Gardameer

↑ Een vaporetto vaart op het Canal Grande in de vroege ochtend

1 DOLOMIETEN- GEBERGTE

1 Piazza Duomo 2, Belluno; www.infodolomiti.it

De Dolomieten, een verrassend gebergte in het noordoosten van Italië, kenmerkt zich door bruisende bronnen, ondoordringbaar woud, koele gletsjermereen, uitgestrekte groene weiden en zonnige valleien. Ze zijn ideaal voor activiteiten met een scheut adrenaline. Vanaf oktober bedekt sneeuw de toppen en het hele jaar is het mogelijk om te skiën op de Marmolada, de hoogste top van het gebergte. De eenzaamheid van deze indrukwekkende bergen spreekt ook aan bij degenen die de drukte ontvluchten in een van de vele alpiene kuuroorden of bergresorts.

De Dolomieten zijn de meest karakteristieke en waarschijnlijk mooiste bergen van Italië. Anders dan de door gletsjers geërodeerde passen en ruggen van de eigenlijke Alpen, zijn ze gevormd door erosie van ijs, zon en regen die de klippen, spitsen en 'orgelpijpen' uitslepen die we nu zien. Het oosten is zeer spectaculair, vooral de Cattenacio- of Rosengartenketen, die erom bekendstaat dat hij bij zonsondergang roze kleurt. Er zijn tal van buitenactiviteiten te doen. 's Winters kunt u er onder meer skiën en 's zomers wandelen of picknicken. Vanuit de belangrijkste skidorpen geven stoeltjesliften de bezoeker toegang tot de bergen zelf en leiden u naar grote hoogte, waar u een adembenemend panorama wacht.

MOOI UITZICHT Freccia nel Cielo

Neem de kabelbaan naar de hoogste top van Cortina: de imponerende Tofana, waar u op het platform een uitzicht van 360 graden hebt vanaf een duizelingwekkende hoogte.

1

2

- 1 Een bewolkte middag aan het Misurinameer in het natuurpark Tre Cime di Lavaredo.
- 2 Een alpensteenboek zwerft vrij rond op de steile hellingen.
- 3 Een snowboarder halverwege de sprong bij de afdaling van de besneeuwde Dolomietenhellingen.

3

Weetje

Dolomietgesteente is bekend om zijn zuiverende eigenschappen en wordt gebruikt in veel tandpasta's.

WANDELLEN IN DE DOLOMIETEN

De Dolomieten bieden tal van mogelijkheden voor de ervaren en beginnende wandelaar. Welke route u ook neemt, ga bij het lokale toeristenbureau na of die veilig en toegankelijk is voor u op pad gaat. Zorg dat u de juiste verzekering hebt voor moeilijke klimroutes en de Via Ferrata, want een redding in de bergen is een dure grap. Plan uw route vooraf, loop zo mogelijk samen met anderen, zorg voor de juiste uitrusting en laat iemand weten waar u heengaat.

Het dorp Santa Maddalena ligt aan de voet van spectaculaire bergtoppen

Alleghe, aan het meer gelegen bij Val di Zoldo, is omringd door bergen

6

Val di Zoldo

Vanuit Longarone
Pecol; 0437-789145

De beboste Zoldovallei is populair voor wandelvakanties. Het belangrijkste vakantieoord is de plaats Forno di Zoldo. De omringende dorpen zijn bekend om hun chalets en

hooizolders in Tirolse stijl. Houten voorbeelden hiervan op stenen funderingen ziet u in Fornesighe, 2 km noordoostelijk van Forno di Zoldo, en op de hellingen van de Monte Penna in Zoppe di Cadore, 8 km naar het noorden.

Als u de tijd hebt, is een rondrit een goede manier om de streek te ontdekken. Rijd noordwaarts op de S251, via Zoldo Alto naar Selva di Cadore, dan westelijk via Colle di Santa Lucia (een uitzichtspunt geliefd bij fotografen). Neem hier de S203 naar het zuiden via de toeristenplaats Alleghe aan het meer. De route gaat door een prachtig bebost landschap met berggehuchten die de schoonheid van de steile rotsen compleet maken. De zuidelijkste plaats van het gebied is Agordo, genesteld in de Cordevolevallei. Hiervan dan volgt een spectaculaire route de S347 noordoostwaarts naar de Passo Duran en afdalend naar Dont, dicht bij uw beginpunt. Kapelletjes langs de weg markeren de route, en de dorpswinkels met lokaal houtsnijwerk zijn een bezoek waard. Rijd voorzichtig op deze smalle en kronkelende weg.

VITTORIO VENETO EN DE OORLOG

Vittorio Veneto was de locatie van een belangrijke slag aan het einde van de Eerste Wereldoorlog. De slag liep 3 november 1918 uit op een Italiaanse zege op de Oostenrijks-Hongaarse troepen en eindigde de strijd op dit front. Meer dan 350.000 man uit het hele rijk werden gevangen genomen. Er waren veel slagen in Veneto en het gebied is bezaaid met begraafplaatsen en monumenten die herinneren aan de strijd in deze vredige omgeving.

Weetje

Niet alle Dolomieten zijn samengesteld uit dolomiet. De Marmolada, de hoogste top, is van calciet.

7

Vittorio Veneto

Viale della Vittoria
110; 0438-57243

De plaatsen Ceneda en Serravalle werden in 1866 samengevoegd en herdoopt in Vittorio Veneto ter ere van de eenwording van Italië onder koning Vittorio Emanuele II. De stad gaf later zijn naam aan de laatste en beslissende slag van de Eerste Wereldoorlog in Italië. Het **Museo della Battaglia** in de wijk Ceneda herinnert eraan. Serravalle is veel pittoresker en heeft veel fraaie

Bezoekers slenteren door zuilenarcades in het fotogenieke Feltre

8

Feltre

comune.feltre.bl.it

Keizer Maximiliaan I van het Heilige Roomse Rijk plunderde Feltre tweemaal, in 1509 en 1510, in het begin van de oorlog van de Liga van Kameerijk tegen Venetië (blz. 52). Ondanks de verwoesting bleef Feltre dapper trouw aan Venetië en als beloning herbouwde Venetië de stad na de oorlog. Tegenwoordig staan er aan de hoofdstraat in de oude stad, de Via Mezzaterra, vroeg-16de-eeuwse huizen met arcades. Op de indrukwekkende Piazza Maggiore ziet u de resten van het middeleeuwse kasteel, de San Roccokerk en een fontein van Tullio Lombardo (1520).

Aan de oostkant van het plein loopt de Via Luzzo, een mooie straat met renaissancepalazen. Eén daarvan herbergt het **Museo Civico**. Het exposeert een fresco van de lokale kunstenaar Lorenzo Luzzo, 'Il Morto da Feltre' (de dode man van Feltre) genoemd om zijn doodsbleke huid.

Museo Civico

Palazzo Villabruna,
Via Luzzo 23
Tijden variëren, zie website
1 jan., 25 en 26 dec.
visitfeltre.info/luoghi/museo-civico

SLAPEN

Hotel Ristorante Le Macine

Dit hotel in een historisch gebouw ligt heel praktisch in het stadscentrum.

Via Lino Carlo Del Favero 11, Vittoria Veneto
hotelristorantelamacine.it

Hotel Zoldana

Een prettig hotel met sympathieke prijzen, waar de eenvoudige kamers een adembenemend uitzicht naar alle kanten hebben.

Piazza IV Novembre
1-5, Val di Zoldo
hotelzoldana.it

Via Paradiso 32

De smaakvol gerestoreerde kamers in dit fijne hotel hebben marmeren accessoires.

Via Paradiso 32, Feltre
viaparadiso32.it

